

Олександр БІЛЕНЬКИЙ: “Ми щиро прагнемо, щоб “Решетилівська весна” стала Національним мистецьким фестивалем”

Андрій ФІЛКОВСЬКИЙ
“Зоря Полтавщини”

МАБУТЬ, уся Решетилівка зібралася 23 серпня у центрі міста, щоб напередодні 30-річчя Незалежності України дружною громадою взяти участь у відкритому регіональному мистецькому фестивалі “Решетилівська весна 2021. THE LITO”.

Полтавщина має давні традиції народної творчості, а Решетилівка з XIX століття по праву є одним із найвідоміших центрів народних промислів України. Історія самого міста (а цей статус Решетилівка отримала у 2017 році) та його околиць сягає у сиву давнину. Свідченням тому є пам'ятки археології, найдавніший з яких датовано добою неоліту, низка об'єктів належить до доби бронзи та раннього залізного віку. Як сучасне поселення Решетилівка виникла у XVI – на початку XVII століття, перша ж документальна згадка про селище датується 1 травня 1638 року у зв'язку із селянсько-козацьким повстанням під проводом Дмитра Гуні та Якова Острянина.

Згідно з найвідомішою гіпотезою, яку підтримує український

✓ Урочиста хода “Viшиванка – код нації”.

історик, статистик та етнограф XIX століття Микола Арандаренко, засновником Решетилівки був козак Решетило, який мав у цій місцевості пасіку та хутір. За іншою версією, назва Решетилівки походить від вислову “решетити тканину”, тобто з’єднувати два шматки матерії мережками. Щоб замаскувати шви, тканину “решетили” (зме-

режували). Дослідники висловлюють думку, що продовженням давньої мережки є відома у всьому світі сучасна вишивка “білим на білому”. Саме від вислову “решетити”, вважає відомий решетилівський майстер Євген Пілюгін, і походить назва міста.

Viшиванка – код нації

ВІДКРИТИЙ регіональний мистецький фестиваль “Решетилівська весна” було започатковано понад два десятиліття тому. Починалося дійство із звичайної виставки виробів місцевих майстрів народної творчості, а з часом перетворилося на справжнє культурно-мистецьке свято, знане далеко за межами Полтавської області. Як зазначила голова Решетилівської міської громади Оксана Дядюнова, через пандемію коронавірусу, на жаль, минулоріч провести фестиваль не вдалося. Не відступила епідемія і навесні 2021 року, але “Решетилівська весна” все ж забуяла наприкінці серпня. Лише до традиційної назви додалося “THE LITO”.

І свято вдалося! У серці Решетилівки, на вулиці Покровській, розташувалися намети вишивальниць, килимарів, гончарів, художників, майстринь з виробництва ляльок, інших талановитих і завзятих майстрів декоративно-прикладного мистецтва Полтавщини та інших областей України.

✓ Майстрам народної творчості вручено заслуженні відзнаки.

(Закінчення на 3-й стор.). ➤

Олександр БІЛЕНЬКИЙ: “Ми щиро прагнемо, щоб “Решетилівська весна” стала Національним мистецьким фестивалем”

Виставку-ярмарок відвідали тисячі решетилівців та гостей міста, а зі сцени Центру культури і дозвілля “Оберіг” їх розважали найкращі творчі колективи громади.

Розпочався фестиваль з покладанням квітів до пам'ятника Тарасу Шевченку, флемшмобу до 30-річчя Незалежності України та традиційної святкової ходи “Вишиванка – код нації”. Усміхнені чоловіки, жінки та малечка кроювали Покровською, а вишиванки, в які вони були вдягнені, представляли, мабуть, всі стилі цього національного українського одягу, відображали всі куточки нашої держави.

Та, без сумніву, королевою свята була славетна решетилівська вишиванка “блім по білому”. Під час її створення використовуються близько 100 технік: гладь, мережка, рахункові техніки тощо. Це класична вишиванка, яка пройшла всі рівні й нині знаходитьться на найвищому. Вишивальниці працюють вручну, тож швидко вишиванку не зробиш. Як зазначила кавалер ордена княгині Ольги, заслужений майстер народної творчості України Ніна Іпатія, яка разом з іншими народними майстрами під час проведення свята отримала чергову відзнаку за свій нелегкий труд, на виготовлення однієї вишиванки потрібно витратити не менше місяця, деякі сорочки майстриня плекає й більше, ніж по півроку, але у результаті покупець отримує справжній витвір мистецтва. Коштують такі вишиванки, звичайно, недешево. “Давайте відштовхуватися від мінімальної зарплатні, – посміхається пані Ніна, – скільки має вартувати результат праці шести-семи місяців?”

Неоцінена культурна спадщина

РЕШЕТИЛІВСЬКА вишивка “блім по білому” відома далеко за межами Полтавщини і навіть України. Нещодавно майстрині з Решетилівки виготовили сорочку для королеви Великої Британії Елизавети. Нині триває процес щодо включення традиційної решетилівської вишивки “блім по білому” до нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО. Цілком імовірно, що ця знакова подія може відбутися вже наступного року.

“Цей фестиваль – ще одне нагадування про наші традиції і гарний привід зібратися жителям не лише Полтавщини, а й інших областей на передодні найбільшого державного свята – Дня Незалежності.

Я сьогодні у своїй улюблений вишиванці від решетилівської майстрині. У Решетилівки особливий статус, мати решетилівську вишиванку – це дуже круто. Наша вишиванка є берегом, в ній зашифровано код української нації, вона гріє душу.

Завжди активно підтримую проведення таких свят, вважаю, що людям подобаються подібні заходи. Цим фестивалем постійно опікується голова Полтавської обласної ради Олександр Біленський. Решетилівка – його мала батьківщина, до того ж він має особливий хист, дуже драйово-

займається організацією, а синергія всіх причетних до “Решетилівської весни” дає чудовий результат”, – на-голосив під час відкриття фестивалю народний депутат України Олег Кулінич, який всіляко сприяв проведенню свята. До речі, того ж дня він разом з головою Полтавської обласної ради Олександром Біленським відкрив новий дитячий ігровий комплекс, а отже, у решетилівської малечі з'явилася ще одна локація, де можна активно проводити своє дозвілля.

Народний депутат України Олег Кулінич, голова обласної ради Олександр Біленський, заступник голови обласної державної адміністрації Ка-терина Рижеченко під час фестивалю зазначали, що свято з кожним роком стає масштабнішим і цікавішим. Зокрема Олександр Біленський наголошив: “Решетилівська весна” проводиться вже більше двадцяти років. Щороку зростає масштаб, збільшувається кількість митців, які брали в ньому участь. Ми щиро прагнемо, щоб фестиваль став Національним. Зі статусу регіонального він вже виріс. Решетилівка – унікальне місто. Тут живуть люди, які є надзвичайно талановитими і дуже цінують гармонію. Генетичний код нації – вишивка –

“Козацький хутір”, де на театралізованому кулінарному майстер-класі гости свята мали можливість скуштувати традиційну козацьку шпундуру.

Якість, перевірена часом

“КОЗАК хоч куди” Сергій – так представився майстер з приготування цієї смачної страви, який проводив майстер-клас для гостей фестивалю. Він розповів, що решетилівці по праву вважають шпундуру своєю візітівкою, адже ненька нашого славетного земляка Івана Котляревського родом з хутора Тютюнники (нині село Тутаки) неподалік селища Покровського. За словами Сергія, Параска Леонтіївна Жуковська, що походила з роду козака Решетилівської сотні, дуже гарно готувала для сина цю нині призабуту нашими сучасниками, але насправді традиційну і по-своєму культову страву. Сам же Іван Петрович навіть згадав шпундуру в описі елітного застілля в своїй невмирущій поемі “Енеїда”: “І зараз попросив до столу / Латин Енеєвих бояр, / Пили горілку до ізволу / І лілі бублики, кав’яр. / Був борщ до шпундрів з буряками, / А в ющи потрух з галушкими, / Потім до соку каплуни...”

✓ Еней також шпундуру любив: від часів Котляревського до сьогодення.

столу меду питного. До речі, варто зазначити, що питний мед – це зовсім не так звана “медовуха”, яку виготовляють, розмішуючи мед з горілкою. Справжній питний мед не йде з цим “коктейлем” в жодне порівняння, але ж і на його виготовлення потрібно від восьми місяців до року. З кожним наступним місяцем він стає ще смач-

Варто звернути увагу на високий рівень організації фестивалю. В око впадали волонтери (здебільшого студенти і школярі старших класів), які охоче допомагали відвідувачам з нагальними питаннями. Кохен з гостей дійства мав можливість придбати на пам’ять футболки та іншу сувенірну продукцію. До речі, за торгові місця під час проведення фестивалю, на відміну від багатьох інших подібних заходів, сплачувати було непотрібно. Всі народні майстри та інші учасники свята, з якими довелось поспілкуватися, наголосили на свою бажані завітати на “Решетилівську весну” і наступного року.

Тож до зустрічі в Решетилівці у 2022 році!

P.S. Весь час перебування у цій гостинній місцині автора цих рядків переслідувало певне дежавю. Десь і колись я вже занурювався у цю ауру майже родинного свята. І лише на зворотньому шляху до Полтави згадав.

Наприкінці вісімдесятих – на початку дев’яностих років минулого сторіччя мені пощастило відвідати кілька невеличкіх, співставних за кількістю мешканців з Решетилівкою, містечко Австрії. Відвідати якраз у той час, коли в кожному з них проводилися, як у нас кажуть, Дні міста.

Звичайно, місцеві мешканці не були одягнуті у наші вишиванки і не куштували шпундрою та питним медом, співали пісень іншою мовою, асортимент торгових рядів народних промислів відповідав місцевим культурним традиціям. Але атмосфера!!!

І тут подумалося... Україна беззастережно повертається додому, в Європу. Ми навчилися цивілізовано святкувати, а посміхатися один одному і разом радіти вміли завжди. Так, наш шлях був нелегким, але ми повертаємося. До того ж повертаємося, не зрадивши своїх вікових традицій. Нам є що показати гостям і чим похвалитися, нам є чим їх пригости ти що розповісти. І за це відчути дякую тобі, Решетилівко!

Андрій ФІЛКОВСЬКИЙ.

✓ Почесних гостей фестивалю вітають на “Козацькому хуторі”.

це наше надбання. Я дуже сподіваюся, що наприкінці 2021 року вирішиться питання з фінансуванням ремонтних робіт у приміщені колишньої швейної фабрики і там зможе повноцінно запрацювати Всеукраїнський центр вишивки та килимарства. Це – наша історія, наші традиції, це – наше життя!” Він також зазначив, що сподівається на те, що 2022 року, після перемоги над коронавірусом, фестиваль відбудеться у традиційному триденному форматі, навесні, під час святкування Дня Незалежності.

Варто зауважити, що родзинкою цьогорічної літньої “Решетилівської весни” стала тематична інсталяція

До речі, готувати шпундуру зовсім неважко. Якщо казати простими словами, це свинина, тушкована з червоним буряком у буряковому ж квасі. Рецепт класичної шпундри легко знайти в Інтернеті. А сотні гостей “Решетилівської весни”, поки тривало свято, уважно спостерігали за кулінарним дійством від козака Сергія, і, мабуть, не в одного з них вже наступного дня, під час святкування Дня Незалежності України, на столах були смачні найдки, що мають легендарну історію:

А ще на фестивалі можна було скуштувати справжнього українського меду та й пригубити і придбати до

нішим. Дехто з пасічників, як родина Хочичів з Полтави, у Решетилівці ярмарують вже не перший рік, і, враховуючи, що за час нашої розмови відвідувачі фестивалю придбали у них не одну пляшечку цього напою, який споконвіku споживали українці, якість продукту справді перевірена часом.

Окрім культурної програми та ярмаркування, відвідувачі “Решетилівської весни” також мали можливість долучитися до прогулянок по воді на каяках та сапбордах. Ввечері ж на стадіоні “Колос” свято завершилося концертною програмою за участю відомих виконавців.

Варто зауважити, що родзинкою цьогорічної літньої “Решетилівської весни” стала тематична інсталяція

✓ Позитивну ауру дійства підтримували кумедні інсталляції.

✓ Лунає українська народна пісня.

✓ Юні волонтерки “Решетилівської весни”.